

LAUSUNTO
11.5.2020

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntö VN/4546/2020MMM (12.3.2020)

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eläintautilaiksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Suomen epidemiologian seura ry:n koordinoima sanastotoimikunta on julkaissut epidemiologian sanaston vuonna 2008 (<https://www.finepi.fi/epidemiologian-sanasto-englanti-suomi>). Parhaillaan toimikunta päivittää sanastoa.

8.5.2020 pitämässään kokouksessa toimikunta keskittyi lausuntokierroksella olevan luonnoksen suhteen oleellisten termien käsittelyyn. Ote sanastoluonnoksesta:

Monitoring	Monitorointi
Surveillance	Seuranta
Control	(1) Verrokki; Vertailuyksilö; Otokki (tapaus-verrokkitutkimuksessa) (2) Hallinta; Kontrolli (esim. sekoittuneisuuden); (3) Torjunta (esim. tartunnan tai taudin); (4) Valvonta (jurid.); (5) Vastustus (esim. eläintautien yhteydessä)

Sanastotoimikunta totesi, että nämä termit ovat olleet ongelmallisia johtuen niiden monista merkityksistä ja erilaisista perinteistä eläintaukeista ja ihmisten tartuntataudeista puhuttaessa.

'One Health', yksi yhteinen terveys, on ajankohtainen käsite, ja tartuntataudeista moni on zoonoottinen. Tämän vuoksi olisi toivottavaa yhtenäistää termien käyttöä. Humaanipuolella käytetään yleisesti esimerkiksi sanaa 'torjunta', joka voisi sopia myös eläintautipuolelle, kenties kokonaan korvaten sanat 'vastustus/vastustaminen'. Lopulliseen tekstiin valitut termit olisi hyvä määritellä.

Pikka Jokelainen

ELT, zoonoosiparasitologian dosentti, Suomen epidemiologian seuran puheenjohtaja; Statens Serum Institut, Tanska

Anna-Maija Virtala

ELT, eläinten infektioepidemiologian dosentti; Helsingin yliopisto, Eläinlääketieteellinen tiedekunta

Outi Lyytikäinen

LT, tutkimusprofessori; Terveystieteiden tutkimuskeskus

Saara Raulo

ELT, Zoonoosikeskuksen johtaja; Ruokavirasto

Maijaliisa Erkkola

FT, ravitsemustieteen dosentti; Helsingin yliopisto, Elintarvike- ja ravitsemustieteiden osasto

Tapio Luostarinen

FT, Suomen Syöpäyhdistys ry/Suomen Syöpärekisteri

Esa Läärä

VTL, tilastotieteen professori; Oulun yliopisto

Anssi Auvinen

LT, epidemiologian professori; Tampereen yliopisto

Yhteystiedot:

Pikka Jokelainen, PIJO@ssi.dk, 004552193018

Suomen epidemiologian seura, www.finepi.fi,
sesepidemiology@gmail.com